

บันทึกการประชุม
คณะอนุกรรมการบันทึกเจตนารมณ์
ในคณะกรรมการวิสามัญบันทึกเจตนารมณ์ จดหมายเหตุ และตรวจรายงานการประชุม
ครั้งที่ ๕
วันจันทร์ที่ ๑๙ มีนาคม ๒๕๕๐
ณ ห้องประชุมคณะกรรมการ หมายเลข ๓๖๐๑ ชั้น ๖ อาคารรัฐสภา ๓

อนุกรรมการผู้มาประชุม คือ

๑. นางศรีวิการ์ เมฆธวัชชัยกุล	ประธานคณะอนุกรรมการ
๒. ผู้ช่วยศาสตราจารย์สมเกียรติ วรรณปัญญาอนันต์	รองประธานคณะอนุกรรมการ
๓. นายวัชรินทร์ ปัจเจกวิญญูสกุล	อนุกรรมการ
๔. นายประโกชน์ สภาวสุ	อนุกรรมการ
๕. นายคณิต วัลยะเพ็ชร	อนุกรรมการ
๖. นางสาวปัทมา สุปกำปัง	อนุกรรมการ

อนุกรรมการผู้ไม่มาประชุม คือ

๑. รองศาสตราจารย์อำไพ อินทรประเสริฐ	(ลาการประชุม)
๒. นางโสมสุดา ลียะวณิช	(ลาการประชุม)
๓. นางนลินี ทวีสิน	(ลาการประชุม)
๔. นางรัชฎาภรณ์ แก้วสนิท	(ลาการประชุม)

ผู้เข้าร่วมประชุม คือ

๑. นายนพรัตน์ วิจิตรพันธ์
๒. นางสาวณัฐิณี พัดฉวีวรรณ
๓. นางสาวอุษณี อิศวกาญจนกิจ
๔. นางสาวชมนาด เล็กพูนเกิด
๕. นายก่อสิทธิ์ เสรีวิวัฒนา
๖. นายธราพงศ์ สุขมาก

เริ่มประชุมเวลา ๑๔.๐๐ นาฬิกา

เมื่ออนุกรรมการมาครบองค์ประชุมแล้ว นางศรีวิการ์ เมฆวัชชัยกุล ประธาน คณะอนุกรรมการบันทึกเจตนารมณ์ กล่าวเปิดประชุมและดำเนินการประชุมตามระเบียบวาระการประชุม สรุปสาระสำคัญ ได้ ดังนี้

ระเบียบวาระที่ ๑ เรื่องที่ประธานแจ้งต่อที่ประชุม

๑.๑ ได้รับอนุมัติให้จัดทำโครงการจัดจ้างเหมาทำบันทึกเจตนารมณ์ คณะกรรมการ วิสามัญบันทึกเจตนารมณ์ จดหมายเหตุ และตรวจรายงานการประชุม ได้รับอนุมัติงบประมาณแล้ว

๑.๒ ประธานคณะกรรมการวิสามัญบันทึกเจตนารมณ์ จดหมายเหตุ และ ตรวจรายงานการประชุม ได้ขอเชิญกรรมการ อนุกรรมการ ที่ปรึกษา ผู้ชำนาญการ นักวิชาการ และเลขานุการประจำคณะกรรมการ และทุกท่านร่วมรับประทานอาหารค่ำ ณ โรงแรมรัตนโกสินทร์ (รอยัล) ห้องทับทิม ในวันศุกร์ที่ ๒๓ มีนาคม ๒๕๕๐ เวลา ๑๘.๐๐ นาฬิกา

๑.๓ รายงานความคืบหน้าของคณะกรรมการชุดต่างๆ ต่อที่ประชุมของสภาว่าง รัฐธรรมนูญ เนื่องจากสภาว่างรัฐธรรมนูญได้แจ้งให้คณะกรรมการวิสามัญบันทึกเจตนารมณ์ จดหมายเหตุ และตรวจรายงานการประชุม รวมทั้งอนุกรรมการทั้ง ๔ คณะซึ่งรวมถึง คณะอนุกรรมการบันทึกเจตนารมณ์ เข้ารายงานความคืบหน้าต่อที่ประชุมของสภาว่างรัฐธรรมนูญ ในวันจันทร์ที่ ๑๙ มีนาคม ๒๕๕๐ ขณะนี้อยู่ระหว่างรอเข้าชี้แจงต่อที่ประชุมของสภาว่างรัฐธรรมนูญ โดยผู้ช่วยศาสตราจารย์สมเกียรติ วรปัญญาอนันต์ รองประธานคณะอนุกรรมการจะเป็น ผู้รายงานความคืบหน้าต่อที่ประชุมสภาว่างรัฐธรรมนูญ

จากนั้นประธานคณะอนุกรรมการได้กล่าวขอบคุณอนุกรรมการทุกท่าน โดยเฉพาะท่านรองประธานคณะอนุกรรมการ คณะนักวิชาการ และฝ่ายเลขานุการ ซึ่งทุกคน ได้ร่วมมือกันปฏิบัติงานทำให้ผลงานของคณะอนุกรรมการเกิดขึ้นเป็นรูปธรรมจนได้รับคำชม จากท่านประธานคณะกรรมการวิสามัญบันทึกเจตนารมณ์ จดหมายเหตุ และตรวจรายงาน การประชุม

ระเบียบวาระที่ ๒ รับรองบันทึกการประชุม

ที่ประชุมมีมติรับรองบันทึกการประชุมของคณะอนุกรรมการ ครั้งที่ ๔/๒๕๕๐ เมื่อวันที่ ๑๒ มีนาคม ๒๕๕๐ โดยไม่มีการแก้ไข

ระเบียบวาระที่ ๓ เรื่องที่พิจารณา

- คณะอนุกรรมการได้พิจารณาและสรุปประเด็นการอภิปรายของคณะอนุกรรมการยกย่องรัฐธรรมนูญ กรอบที่ ๓ ว่าด้วยองค์กรตรวจสอบอิสระและศาล ในคณะกรรมการยกย่องรัฐธรรมนูญ ดังนี้

ผู้ช่วยศาสตราจารย์สมเกียรติ วรรณปัญญาอนันต์ รองประธานคณะอนุกรรมการได้นำเสนอเอกสารสรุปประเด็นการอภิปรายของคณะอนุกรรมการยกย่องรัฐธรรมนูญกรอบที่ ๓ ว่าด้วยองค์กรตรวจสอบอิสระและศาล ในคณะกรรมการยกย่องรัฐธรรมนูญ จัดทำโดยคณะนักวิชาการซึ่งได้จัดทำเอกสารตามรูปแบบตามมติที่ประชุมของคณะอนุกรรมการบันทึกเจตนารมณ์ ครั้งที่ ๔/๒๕๕๐ รูปแบบการนำเสนอเป็นตาราง ๕ ช่อง โดยในตารางที่มี ๕ ช่องนั้น สามช่องแรกจะตรงกับเอกสารที่เป็นทางการของคณะกรรมการยกย่องรัฐธรรมนูญ ส่วนในช่องที่ ๔ และ ๕ นั้น เป็นความเห็นที่แตกต่างและเหตุผลที่แตกต่างซึ่งเกิดจากการจัดบันทึกของคณะนักวิชาการ และคณะอนุกรรมการบันทึกเจตนารมณ์ ซึ่งข้อมูลที่น่าเสนอนั้นสามารถแก้ไขได้หากอนุกรรมการที่ได้เข้าร่วมรับฟังการประชุมของคณะอนุกรรมการยกย่องรัฐธรรมนูญกรอบที่ ๓ ถ้าเห็นว่าข้อมูลไม่ตรงกัน

สำหรับประเด็นในกรอบที่ ๓ นั้นทางคณะกรรมการยกย่องรัฐธรรมนูญยังพิจารณาไม่เสร็จสิ้น ดังนั้นข้อมูลที่น่าเสนอต่อที่ประชุมยังไม่ครบถ้วน โดยที่ประชุมของคณะกรรมการยกย่องรัฐธรรมนูญยังพิจารณาไม่ถึงในส่วนของสำนักงานกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ คณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดิน ดังนั้นข้อมูลที่น่าเสนอในกรอบที่ ๓ จึงเป็นข้อมูลตั้งแต่เริ่มแรกจนถึงปัจจุบันเท่านั้น

จากนั้นที่ประชุมได้ร่วมกันพิจารณาในรายละเอียดสรุปประเด็นการอภิปรายของคณะอนุกรรมการยกย่องรัฐธรรมนูญ กรอบที่ ๓ ว่าด้วยองค์กรตรวจสอบอิสระและศาล ในคณะกรรมการยกย่องรัฐธรรมนูญ ตามเอกสารที่น่าเสนอในที่ประชุม และที่ประชุมได้มีการแก้ไขและเพิ่มเติมในบางประเด็นที่อนุกรรมการเห็นว่าควรแก้ไขเพิ่มเติมจนครบประเด็นที่ได้นำเสนอต่อที่ประชุมจนได้ข้อสรุปตามเอกสาร สรุปประเด็นเจตนารมณ์รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ในกรอบที่ ๓ ว่าด้วยองค์กรตรวจสอบอิสระและศาล ตามเอกสารที่แนบมานี้

ระเบียบวาระที่ ๔ เรื่องอื่นๆ

ที่ประชุมมีมติให้งดประชุมคณะอนุกรรมการ ในวันจันทร์ที่ ๒๖ มีนาคม ๒๕๕๐ และให้นัดประชุมคณะอนุกรรมการครั้งต่อไป ในวันจันทร์ที่ ๒ เมษายน ๒๕๕๐ เวลา ๑๓.๓๐ นาฬิกา ณ ห้องประชุมคณะอนุกรรมการหมายเลข ๓๖๐๑ ชั้น ๖ อาคารรัฐสภา ๓ โดยกำหนดเรื่องที่จะพิจารณา ดังนี้

- ๔.๑ พิจารณารายงานการประชุมและบันทึกการประชุมของคณะอนุกรรมการยกกว้างรัฐธรรมนูญ
- ๔.๒ พิจารณารายงานการประชุมและบันทึกการประชุมของคณะอนุกรรมการยกกว้างรัฐธรรมนูญ ในกรอบที่ ๑ ว่าด้วยสิทธิเสรีภาพการมีส่วนร่วมของประชาชน และการกระจายอำนาจ
- ๔.๓ พิจารณารายงานการประชุมและบันทึกการประชุมของคณะอนุกรรมการยกกว้างรัฐธรรมนูญ ในกรอบที่ ๒ ว่าด้วยสถาบันการเมือง
- ๔.๔ พิจารณารายงานการประชุมและบันทึกการประชุมของคณะอนุกรรมการยกกว้างรัฐธรรมนูญ ในกรอบที่ ๓ ว่าด้วยองค์การตรวจสอบอิสระและศาล

เลิกประชุมเวลา ๑๖.๐๐ นาฬิกา

นางสาวปรัชญาภรณ์ อมรเวช นิติกร ๖

ผู้จัดบันทึกการประชุม

นางภิรมย์ เจริญรุ่ง นิติกร ๗ว.

ผู้ตรวจทาน

สำนักกรรมการ ๓

สรุปประเด็น - เจตนาารมณ์รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ในกรอบที่ 3 ว่าด้วยองค์ตรวจสอบอิสระและศาล

ประเด็น	ความเห็นของคณะกรรมการกรรมาธิการร่างและยื่นเสนอเพิ่มเติม	ความเห็นของคณะกรรมการกรรมาธิการร่างรัฐธรรมนูญ	เหตุผลที่แตกต่าง	หมายเหตุ
1. ศาลรัฐธรรมนูญ				
1.1 องค์ประกอบของตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ	<p>จำนวน 9 คน ประกอบด้วย</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. ผู้พิพากษาศาลฎีกา 3 ท่าน 2. ตุลาการศาลปกครองสูงสุด 2 ท่าน 3. ตุลาการศาลทหารสูงสุด 1 ท่าน 4. ผู้ทรงคุณวุฒิสาขาวิชานิติศาสตร์ซึ่งจะต้องมีความรู้เชี่ยวชาญทางนิติศาสตร์อย่างแท้จริง 2 ท่าน 5. ผู้ทรงคุณวุฒิสาขาวิชาเศรษฐศาสตร์หรือวิทยาศาสตร์ หรือสาขาอื่น ซึ่งจะต้องมีความรู้ความเชี่ยวชาญทางด้านนิติศาสตร์หรือการบริหารราชการแผ่นดินอย่างแท้จริง 1 ท่าน 	<p>-เห็นด้วย (14/03/50)</p> <p>-เห็นด้วย (14/03/50)</p> <p>-ให้ตัดออก (14/03/50)</p> <p>-เห็นด้วยโดยให้รวมถึงตุลาการในทหารสูงสุด (14/03/50)</p> <p>-เห็นด้วย (14/03/50)</p>	<p>1) เรื่องจำนวนมี 2 ความเห็น คือ 9(3/2/2) และ 11(3/2/3) คน (14/03/50)</p> <p>2) ให้ตุลาการศาลทหารสูงสุดไปรวมอยู่ในผู้ทรงคุณวุฒิสาขาวิชานิติศาสตร์ เพราะลักษณะของศาลทหารมีลักษณะไม่เหมือนศาลทั่วไป (14/03/50)</p> <p>3) คำว่า "อย่างแท้จริง" มีความหมายว่าอย่างไร ต้องระบุให้ชัดเจน (14/03/50)</p> <p>4) ในข้อ 5 แก่ "หรือสาขาอื่น" เป็น "สังคมศาสตร์" และ ตัดคำว่า "ซึ่งจะต้องมีความรู้ความเชี่ยวชาญทางด้านนิติศาสตร์" ออก (14/03/50)</p> <p>5)โต้แย้งกันว่าตุลาการศาลรัฐธรรมนูญมาจากนิติศาสตร์เพียงอย่างเดียว เพราะนิติศาสตร์ไม่เข้าใจหลักการทำคดีวินิจฉัย หรือควรให้นักนิติศาสตร์เข้ามาช่วย จะได้มีมุมมองมากขึ้น (14/03/50)</p>	

สรุปประเด็น - เจตนากรมการศึกษานานาชาติไทย ในกรอบที่ 3 ว่าด้วยองค์การตรวจสอบอิสระและศาล

ประเด็น	ความเห็นของคณะกรรมการร่างและเสนอเพิ่มเติม คณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ	ความเห็นของคณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ	เหตุผลที่แตกต่าง	หมายเหตุ
1.2 สำนักงานที่ขอของศาลรัฐธรรมนูญ	1. คงอำนาจในการควบคุมความชอบด้วยกฎหมายของรัฐธรรมนูญ 2. การวินิจฉัยชี้ขาดกรณีผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองไปยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินให้ไปช.เสนอต่อศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง 3. การวินิจฉัยคดีสมบัติต้องห้ามของ ส.ส. ส.ว. การสิ้นสุดความเป็นรัฐมนตรีให้เสนอต่อศาลฎีกาแผนกคดีเลือกตั้ง	-เห็นด้วย (14/03/50) -เห็นด้วย (14/03/50)	1) ให้ตัดคำว่า "แผนกคดีเลือกตั้ง" ในข้อ 3 ออก เพราะจะทำให้ต้องไปออกพ.ร.บ.ประกอบรัฐธรรมนูญอย่างเช่น กรณีศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง เพราะอย่างไรศาลฎีกาก็สามารถตั้งแผนกได้อยู่แล้ว 2) มีผู้เพิ่มกรณีม.268 รัฐธรรมนูญปี 2540 ที่กำหนดให้คำวินิจฉัยผูกพันองค์กรของรัฐ ซึ่งมีปัญหาควรใช้คำอื่น เช่น คำว่า "ให้เป็นที่สุด" แทน	-ไม่ควรกำหนดบทบัญญัติเรื่องคณะกรรมการศาลเองโดยศาลรัฐธรรมนูญ -ไม่ควรเขียนไว้ในรัฐธรรมนูญ ควรเขียนไว้ใน ป.วิ.ศาลรัฐธรรมนูญ -รัฐธรรมนูญปี 2540 กำหนดให้ศาลรัฐธรรมนูญ ออกข้อกำหนดได้เองซึ่งสร้างปัญหาหาก เพราะข้อกำหนดให้ชัดเจนในหลายเรื่อง เนื่องจากรัฐธรรมนูญกำหนดให้ศาลโดยมติเอกฉันท์
1.3 วิสัยพิจารณาของศาลรัฐธรรมนูญ	1. ให้มีพ.ร.บ. ว่าด้วยศาลรัฐธรรมนูญ และวิธีพิจารณา 2. ให้ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญมีอำนาจในการออกข้อกำหนดเกี่ยวกับการพิจารณาคดีได้ 3. ควรกำหนดบทบัญญัติเรื่องการละเมิดอำนาจศาลรัฐธรรมนูญ	-เห็นด้วย (14/03/50) -เห็นด้วย (14/03/50)	1) เห็นควรกำหนดเรื่องการละเมิดอำนาจศาลรัฐธรรมนูญโดยให้หลักของศาลปกครองมาใช้แต่ไม่เกี่ยวกับระดับของป.วิ.แพ่ง เพราะโดยหลักศาลรัฐธรรมนูญสามารถฎีกาพิจารณได้ไม่ทางเดียว 2) มีประเด็นเพิ่มเติมว่าต้องออกพ.ร.บ. จัดตั้งศาลรัฐธรรมนูญ หรือไม่ 2.1 เห็นว่าต้องออก เพราะเมื่อรัฐธรรมนูญล้มไปแล้ว ศาลรัฐธรรมนูญจะไม่ต้องล้มตามไปด้วย 2.2 เห็นว่าไม่ต้องออก เพราะมีรัฐธรรมนูญเป็นตัวจัดตั้งอยู่แล้ว	

สรุปประเด็น - เจตนากรมผู้ตรวจการแผ่นดินแห่งราชอาณาจักรไทย ในการอบข้อ 3 ว่าด้วยองค์การตรวจสอบอิสระและศาล

ประเด็น	ความเห็นของคณะกรรมการกฤษฎีกา ร่างและขอเสนอเพิ่มเติม คณะกรรมการกฤษฎีการ่างรัฐธรรมนูญ	ความเห็นของคณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ	เหตุผลที่แตกต่าง	หมายเหตุ
1.4 องค์ประกอบของคณะกรรมการสรรหาผู้ทรงคุณวุฒิ	จำนวน 5 คน ประกอบด้วย 1. ประธานสภาผู้แทนราษฎร 2. ประธานศาลรัฐธรรมนูญ 3. ประธานศาลปกครองสูงสุด 4. ประธานสภาผู้แทนราษฎร 5. ผู้ว่าฯฝ่ายค้านในสภาผู้แทนราษฎร	-เห็นด้วย แต่ข้อ 2 ฝ่ายสภาผู้แทนราษฎรก็อปคณะกรรมการสรรหาที่ 3 ว่ากรรมการสรรหาควรเป็นผู้ใด (14/03/50)	1) ไม่ควรให้ประธานศาลรัฐธรรมนูญเข้ามาเป็นคณะกรรมการสรรหา เพราะ จะทำให้ตุลาการที่ถูกระงับเข้ามาอาจถูกอภัยโดยอิทธิพลของประธานศาลรัฐธรรมนูญ (14/03/50) 2) มีผู้ตั้งข้อสังเกตว่า ช่วงรอยต่อระหว่างที่ไม่มีประธานศาลรัฐธรรมนูญ ประธานสภาผู้แทนราษฎร ผู้ว่าฯฝ่ายค้าน จะทำอย่างไร (14/03/50)	
1.5 การดำรงตำแหน่ง	ให้ปฏิบัติหน้าที่ถาวร โดยสามารถกลับไปรับตำแหน่งเดิมได้ เมื่อครบวาระ	-เห็นด้วยกับการปฏิบัติหน้าที่โดยถาวร แต่การกลับไปรับตำแหน่งเดิมให้หรือไม่ เสนอแนะการกลับไปพิจารณา (14/03/50)	มีความเห็นเป็น 2 ฝ่ายดังนี้ (14/03/50) 1. สามารถกลับไปรับตำแหน่งเดิมได้ เพื่อเป็นการแก้ไขปัญหาที่ไม่ใช่ผู้ใดออกไม่ดำรงตำแหน่งตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ 2. ไม่สามารถกลับไปดำรงตำแหน่งเดิมได้ เพื่อให้สอดคล้องกับระเบียบของหน่วยงานราชการอื่นๆ และเป็นธรรมแก่ข้าราชการอื่นๆ รวมทั้งไม่ต้องสำรองตำแหน่งไว้	

สรุปประเด็น - เอกสารสนับสนุนแห่งราชอาณาจักรไทย ในกรอบที่ 3 ว่าด้วยองค์การตรวจสอบอิสระและศาล

ประเด็น	ความเห็นของคณะอนุกรรมการร่างและข้อเสนอสหพันธ์คณะกรรมการสิทธิการยกเว้นรัฐธรรมนูญ	ความเห็นของคณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ	เหตุผลที่แตกต่าง	หมายเหตุ
2. ศาลปกครอง				
2.1 อำนาจหน้าที่	แก้ไขอำนาจศาลปกครองให้ครอบคลุมถึงการตรวจสอบการใช้อำนาจทางปกครองขององค์กรอิสระใต้	- เห็นด้วย (14/03/50)	ไม่มีการแสดงความคิดเห็น	- เพื่อแก้ปัญหาที่บัญญัติในรัฐธรรมนูญปี 2540 มา.276 ที่กำหนดให้เฉพาะองค์กรที่อยู่ในข่ายเข้าบังคับบัญชาและกำกับดูแลของรัฐสภาและกำกับดูแลของรัฐสภาเท่านั้น ซึ่งศาลรัฐธรรมนูญเคยมีคำวินิจฉัยว่าองค์กรอิสระไม่อยู่ภายใต้การบังคับบัญชาและกำกับดูแลของรัฐสภา (14/03/50) - เป็นการตรวจสอบเฉพาะการใช้อำนาจทางการปกครอง ไม่เกี่ยวกับภารกิจารรณคดีและคำวินิจฉัย (14/03/50)
2.2 ความเป็นอิสระของศาล	ควรมีบทบัญญัติรับรองความเป็นอิสระของศาลปกครอง	- เห็นด้วย (14/03/50)	ไม่มีการแสดงความคิดเห็น	

สรุปประเด็น - เจตนากรณีรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ในกรอบที่ 3 ว่าด้วยองค์การตรวจสอบอิสระและศาล

ประเด็น	ความเห็นของคณะอนุกรรมการยก ร่างและข้อเสนอเพิ่มเติม คณะกรรมการการร่างรัฐธรรมนูญ	ความเห็นของคณะกรรมการการร่าง รัฐธรรมนูญ	เหตุผลที่แตกต่าง	หมายเหตุ
---------	--	--	------------------	----------

3. ศาลยุติธรรม

3.1 องค์ประกอบของ ก.ต.	ศาลฎีกา 6 คน ศาลอุทธรณ์ 4 คน ศาล ชั้นต้น 2 คน โดยเลือกในส่วนของผู้ชน ศาลตม	-เห็นด้วย แต่มีข้อสังเกต ใน รัฐธรรมนูญฉบับที่ศาลต้องเข้ามามี บทบาทมาก โอบกอดศาลจะถูก แทรกแซงโดยการเมืองจึงมีมากขึ้น ดังนั้น ต้องมีการควบคุมภายในที่เข้ม แข็ง จึงให้ฝ่ายเลขานุการไป ตรวจสอบก่อน จึงเห็นด้วยตามข้อ กรรมาธิการเสนอ แต่แก้จำนวนศาล อุทธรณ์จาก 4 เป็น 3 คน (14/03/50)	มีผู้ตั้งข้อสังเกตว่าควรจะไปกำหนดไว้ใน กฎหมายของศาลเองหรือไม่ (14/03/50)	-เพื่อแก้ปัญหาบทบาทบัญญัติรัฐธรรมนูญ 2540 เรื่อง ก.ต. ที่ส่งผลกระทบต่อ ปกครองใหญ่ (14/03/50) -มีผู้เสนอให้ลดจำนวน ก.ต.ศาลอุทธรณ์ เหลือ 3 คน และให้เลือกในภายในศาล ของตน (14/03/50)
3.2 อำนาจศาลฎีกา	ควรถูกกำหนดให้ศาลฎีกาพิจารณาเฉพาะ ปัญหาข้อกฎหมาย หรือคดีที่สำคัญซึ่ง ที่ประชุมใหญ่ศาลฎีกาเห็นสมควร พิจารณา	-เห็นด้วย (14/03/50)	มีผู้ตั้งข้อสังเกตว่าไม่ควรบัญญัติอำนาจศาลฎีกา ไว้ในรัฐธรรมนูญ ซึ่งศาลอื่นก็มี (14/03/50)	-เพื่อเป็นการเปลี่ยนแนวความคิดที่ศาลมี ใช้ของทางของศาลฎีกาเป็นการถาวรเวลา ทำ ให้เกิดความล่าช้า ประกอบกับตาม รัฐธรรมนูญฉบับที่แก้กำหนดให้ศาลฎีกา มีอำนาจมากขึ้น ดังนั้นจึงเห็นควรให้ศาลฎีกาพิจารณา เฉพาะปัญหาข้อกฎหมายเป็นหลัก (14/03/50) -ให้กำหนดใน ป.วิวิธีพิจารณาความ หรือศาล ฎีกาออกข้อกำหนด (14/03/50)

สรุปประเด็น - เอกสารสำหรับผู้ประเมินหนังสือขออนุญาตฯ ในกรอบที่ 3 ว่าด้วยองค์ประกอบอิสระและศาล

ประเด็น	ความเห็นของคณะอนุกรรมการร่างและข้อเสนอเพิ่มเติม คณะกรรมการกฤษฎีกาว่าด้วยรัฐธรรมนูญ	ความเห็นของคณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ	เหตุผลที่แตกต่าง	หมายเหตุ
3.3 การคุ้มครองตัวบุคคลในคดีอาญาที่ไม่ชอบด้วยกฎหมาย	ให้ศาลมีอำนาจในการคุ้มครองสิทธิเสรีภาพของประชาชนและดำเนินการพิจารณาโดยเร็ว โดยใช้ระบบไต่สวนแทนระบบกล่าวหา	- เห็นด้วย แต่ให้ฝ่ายเลขานุการกลับไปดูอีกที เพื่อความรวดเร็วในการพิจารณาคดีในกรณีที่มีการคุ้มครองที่ไม่ชอบด้วยกฎหมาย รวมทั้งการดำเนินการที่ไม่ชอบด้วยกฎหมายของเจ้าหน้าที่ ให้ครอบคลุมทุกกรณี (14/03/50)	มีผู้ตั้งข้อสงสัยแตกต่าง บัญญัติในรัฐธรรมนูญ (14/03/50)	

สรุปประเด็น - ผลการประเมินปัญหาของภาคการเกษตรไทย ในกรอบที่ 3 ว่าด้วยองค์การตรวจสอบอิสระและศาล

ประเด็น	ความเห็นของคณะกรรมการยก ร่างและข้อเสนอเพิ่มเติม คณะกรรมการกฤษฎีการ่างรัฐธรรมนูญ	ความเห็นของคณะกรรมการร่าง รัฐธรรมนูญ	เหตุผลที่แตกต่าง	หมายเหตุ
3.4 การจ่ายค่าตอบแทน เพิ่มเติม	เพิ่มการจ่ายค่าตอบแทนแก่ ผู้ต้องหาในคดีอาญา โดยแก้ไข 245 , 246	1) ไม่เห็นด้วย ตัดออกไปในร่าง ผู้ต้องหา แต่กรณีจ่ายค่าเลี้ยงดูไปเขียน มาตรา 245, 246 ให้ชัดเจนขึ้น (15/03/50) 2) ไม่เห็นด้วยในหลักการนี้ เพราะ เห็นว่า รัฐธรรมนูญ 2540 ได้คุ้มครอง ในการจ่ายค่าทดแทนแก่จำเลยใน คดีอาญา ซึ่งมีปัญหาในทางปฏิบัติ มาก คือ 2.1) งบประมาณไม่เพียงพอที่จะ จ่าย 2.2) เกิดอาชญากรรมใหม่คือ มีบุคคลตก ลงกับผู้เสียหายในข้อหาเสียหาย และมาแบ่งส่วนแบ่งกัน ดังนั้น ไม่ควรนำมาบัญญัติไว้ใน รัฐธรรมนูญ (15/03/50)	มีผู้เห็นด้วย เห็นว่าต้องคุ้มครองผู้ต้องหาด้วย เหมือนต่างประเทศ แต่เป็นเสียงส่วนน้อย ซึ่ง ในทางปฏิบัติของไทยทำไม่ได้ด้วยเหตุดังกล่าว (15/03/50)	
3.5 บทบัญญัติที่มี ความขัดแย้งกับ บทบัญญัติใหม่ใน รัฐธรรมนูญ และพระราชบัญญัติ ศาลรัฐธรรมนูญ	ตัดบทบัญญัติเกี่ยวกับการดำเนิน คดีอาญาที่บัญญัติแล้วในป.วิ. อาญา และพระราชบัญญัติศาลยุติธรรม โดยกำหนดเป็นหลักการกว้าง ๆ	รัฐธรรมนูญ (15/03/50) - เห็นด้วย เห็นควรตัดมาตราที่ ซ้ำซ้อน โดยพิจารณาตั้งแต่มาตรา 233-247 และในบางมาตราต้องมีการ แก้ไข (15/03/50)	ไม่มีการแสดงความเห็น	

สรุปประเด็น - เจตนาารมณ์รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ในกรอบที่ 3 ว่าด้วยองค์การตรวจสอบอิสระและศาล

ประเด็น	ความเห็นของคณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ คณะกรรมาธิการร่างรัฐธรรมนูญ	ความเห็นของคณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ	เหตุผลที่แตกต่าง	หมายเหตุ
3.6 การเข้าถึงกระบวนการยุติธรรม	1. ให้มีบทบัญญัติให้ประชาชนเข้าถึงกระบวนการยุติธรรมได้โดยง่าย 2. ให้สิทธิแก่ประชาชนตามจำนวนที่กำหนดในการฟ้องศาลรัฐธรรมนูญได้โดยตรง	-เห็นด้วย (15/03/50) -เห็นด้วย (15/03/50)	ไม่มีการแสดงความคิดเห็น	
3.7 การปฏิบัติเสรีภาพ	1. ต้องกำหนดช่องทางในศาลใต้ศาล หนึ่งรับพิจารณาขอประจักษ์พยาน 2. ให้รัฐให้ความช่วยเหลือทางกฎหมายแก่ประชาชนผู้ยากไร้	-เห็นด้วย (15/03/50) -เห็นด้วย (15/03/50)	ไม่มีการแสดงความคิดเห็น	-ให้ไปดูวิธีการอีกครั้ง
3.8 ศาลเลือกตั้งหรือ แยกจากเลือกตั้งในศาล ฎีกา	1. ควรรักษาเลือกตั้งหรือแยกคดี เลือกตั้งในศาลฎีกาทำหน้าที่วินิจฉัยคดี เพิกถอนสิทธิการเลือกตั้ง 2. คดีเลือกตั้งในระดับท้องถิ่น ให้ศาล จังหวัดเป็นผู้พิจารณาพิพากษา	-เห็นด้วย โดยอาจให้ศาลฎีกาทำ หน้าที่วินิจฉัย หรือ ให้ทำหน้าที่ ร่วมกันระหว่างศาลฎีกากับศาล ปกครอง ซึ่งผลจะนำไปพิจารณา (15/03/50)	ไม่มีการแสดงความคิดเห็น	
4. ศาลทหาร				
4.1 องค์การ	คงองค์กรไว้	-เห็นด้วย (20/03/50)	ไม่มีการแสดงความคิดเห็น	

สรุปประเด็น - เจตนาารมณ์รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ในกรอบที่ 3 ว่าด้วยองค์การตรวจสอบอิสระและศาล

ประเด็น	ความเห็นของคณะกรรมการร่างและข้อเสนอลำดับ	ความเห็นของคณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ	เหตุผลที่แตกต่าง	หมายเหตุ
4.2 อำนาจหน้าที่	ศาลทหารมีอำนาจพิจารณาคดีอาญาและคดีอื่น ตามที่กฎหมายบัญญัติ	-เห็นด้วย แต่เนื่องจากถ้อยคำที่ใช้กว้างเกินไป ฝ่ายเลขานุการจะนำไปพิจารณาหาถ้อยคำที่เหมาะสมต่อไป เพื่อมิให้เกิดความสับสน (20/03/50)	มีผู้ร้องอ้างว่ารัฐธรรมนูญปี 2540 ใช้คำว่าศาลทหารมีอำนาจพิจารณาพิพากษาคดีอาญาทหารและคดีอื่นตามที่กฎหมายบัญญัติ จึงอาจทำให้เห็นได้ว่าอำนาจของศาลทหารถือเอาตามคดีเป็นหลัก ซึ่งในกฎหมายของศาลทหารเองถือตามตัวบุคคลเป็นหลัก ซึ่งตามหลักการแล้วถือตัวบุคคลเป็นหลัก (20/03/50)	

5. อื่นๆ

สรุปประเด็น - เจตนาารมณ์รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ในกรอบที่ 3 ว่าด้วยโครงสร้างตรวจสอบอิสระและศาล

ประเด็น	ความเห็นของคณะกรรมการร่างและข้อเสนเพิ่มเติม	ความเห็นของคณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ	เหตุผลที่แตกต่าง	หมายเหตุ
<p>6.1 ระยะเวลาการดำรงตำแหน่งของผู้พิพากษาและตุลาการ</p>	<p>1. การกำหนดให้ผู้พิพากษาและตุลาการดำรงตำแหน่งได้จนถึงอายุครบ 70 ปีบริบูรณ์</p> <p>2. ผู้พิพากษาอาวุโสในศาลใด ให้ทำหน้าที่ในศาลนั้น</p>	<p>- ไม่เห็นด้วยทั้งข้อ 1 และ 2 ที่จะห้ามอายุผู้ดำรงตำแหน่งตุลาการ เพราะเป็นไปก้ำกึ่งเกินกฎหมายลูก เพราะเป็นเรื่องภายในของศาลเอง (แต่ในที่ประชุมก็ตีพุดคุยกันในเนื้อหาว่าควรเป็นอย่างไร) (15/03/50)</p>	<p>1) ต้องกำหนดไว้ในรัฐธรรมนูญ เพราะหากไม่กำหนดไว้จะแก้ไขได้ยาก (15/03/50)</p> <p>2) ในเรื่องของอายุมีความเห็น คือ (15/03/50)</p> <p>2.1 ไม่เห็นด้วย เพราะ</p> <p>(1) ควรใช้เกณฑ์เดียวกับข้าราชการทั่วไปเพื่อความยุติธรรม</p> <p>(2) จะทำให้งานของผู้พิพากษาศาลฎีกามากขึ้น</p> <p>(3) ทำให้ศาลชั้นต้นก้าวหน้าช้าลง</p> <p>2.2 เห็นด้วย เพราะต้องการปรับปรุงระบบของศาลเพื่อให้ศาลมีประสิทธิภาพได้ทำงานมากขึ้น</p> <p>3) แก้อำนาจ "ในศาลนั้น" เป็น "ได้เป็นศาลนั้น" (15/03/50)</p>	<p>ที่กำหนดอายุไว้เพื่อเป็นทางเลือกแก่ผู้พิพากษาว่าจะเป็นผู้พิพากษาหรือหลังกำหนดหรือเป็นผู้พิพากษาอาวุโส เพราะในรัฐธรรมนูญมี 2540 กำหนดให้ผู้พิพากษาอาวุโสอยู่ตั้งแต่ในศาลชั้นต้นทำขึ้น ซึ่งทำลายนโยบาย (15/03/50)</p>
<p>5.2 ที่มาของประธานศาลฎีกา</p>	<p>คัดเลือกจากที่ประชุมใหญ่ศาลฎีกาตามวิธีการที่กฎหมายกำหนด</p>	<p>ไม่เห็นด้วย เพราะไม่ต้องการให้เป็นระบบเลือกตั้ง แต่ยังคงยึดถือระบบอาวุโส เพื่อป้องกันการบิดเบือนการเมืองในศาล (15/03/50)</p>	<p>แม้จะมีผู้เห็นว่าให้ระบบเลือกตั้งมาใช้เพื่อการพัฒนาในทางบริหาร แต่ก็ยังมีเสียงส่วนน้อยเพราะงานของศาลอย่างแท้จริงคือการวินิจฉัยคดี ไม่ใช่ทางบริหาร (15/03/50)</p>	

สรุปประเด็น - เจตนาารมณ์รัฐธรรมูณ์แห่งราชอาณาจักรไทย ในกรอญที่ 3 ว่าด้วยองค์การตรวจสอบอิสระและศาล

ประเด็น	ความเห็นของคณะกรรมการกฤษฎีกา ร่างและยื่นเสนอเพิ่มเติม คณะกรรมาธิการร่างรัฐธรรมนูญ	ความเห็นของคณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ	เหตุผลที่แตกต่าง	หมายเหตุ
5.3 อ้านาจของหน่วยงานอิสระในการเสนอกฎหมาย	ให้ศาลและองค์การอิสระสามารถเสนอกฎหมายต่อรัฐสภาได้	ไม่เห็นด้วย โยบให้เสนอได้เฉพาะกฎหมายที่เกี่ยวข้องโดยตรงกับองค์การของตนเองเท่านั้น ซึ่งที่ประชุมเห็นว่าอาจจะขัดหลักการแต่ให้เสนอไว้ก่อน (15/03/50)	ไม่มีการแสดงความเห็น	
5.4 เงินเดือน เงินประจำตำแหน่ง และประโยชน์ตอบแทนอื่น	1. เพิ่มข้าราชการยกเว้นมาตรา 253 2. ให้บัญชีเงินเดือนของฝ่ายบริหารฝ่ายนิติบัญญัติ และฝ่ายตุลาการเป็นบัญชีเดียวกัน	ไม่เห็นด้วยกับข้อ 1 แต่ไม่ทราบบัญชีเงินเดือนตรา 253 (15/03/50) ไม่เห็นด้วยกับข้อ 2 เพราะคำว่า "บัญชีเดียวกัน" มีความหมายว่าอย่างไร (15/03/50)	มาตรา 253 โดยหลักเป็นเรื่องความเป็นอิสระของศาล ถ้าเพิ่มอัยการแล้วจะทำให้เข้าใจผิดได้ว่าอัยการเป็นองค์การอิสระเหมือนศาล แต่มีผู้แย้งว่าเพื่อความสะดวกในการแก้ไขกฎหมาย (15/03/50)	
5.5 ความเป็นอิสระของอัยการ	1. ให้สำนักงานอัยการสูงสุดเป็นองค์กรอิสระ 2. ให้รัฐสภาเลือกอัยการสูงสุด	ไม่เห็นด้วยทั้งข้อ 1 และ 2 แต่ให้บัญชีเป็นหลักประกันในเรื่องความเป็นอิสระในการดำเนินคดีทั้งปวงที่อยู่ในอำนาจของอัยการ (15/03/50) - ให้แก้ไขคำว่า "เลือก" เป็น "ให้ความเห็นชอบในการแต่งตั้ง" (15/03/50)	มีผู้ตั้งข้อสังเกตว่า ถ้าแยกเป็นอิสระแล้ว อำนาจหน้าที่จะต้องพิจารณาเพียงคดีอาญาอย่างเดียว ส่วนคดีอื่นๆต้องสร้างองค์กรขึ้นมาทำหน้าที่แทน (15/03/50)	เพื่อเป็นการป้องกันการถูกแทรกแซงจากการเมือง โดยเฉพาะการสังคีติ (15/03/50)

ประเด็น ความเห็นของคณะอนุกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ และข้อเสนอเพิ่มเติม คณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ	ความเห็นของคณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ	เหตุผลที่แตกต่าง	หมายเหตุ
--	-------------------------------------	------------------	----------

6. คณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดิน

6.1 กระบวนการสรรหา ไปรูปแบบเดียวกับศาลปกครอง และศาลรัฐธรรมนูญ และ คณะกรรมการ ไปช.ไปช.	ให้รูปแบบเดียวกับ 4 เรื่องศาลรัฐธรรมนูญ เป็น "รูปแบบการสรรหาเช่นเดียวกับศาลรัฐธรรมนูญและคณะกรรมการ ปชช." (15/03/50)	ไม่มีการแสดงความเห็น	
---	---	----------------------	--

6.2 ลำดับหน้าที่ 1. ให้มีลักษณะเป็นศาลปกครอง ชำนาญการพิเศษด้าน	-เห็นด้วยกับข้อ 1 แต่แก้ไขเป็น "คดีวินัยงบประมาณและการคลัง ให้ขึ้นศาลปกครอง โดย คตง. อาจตั้งกรรมการวินิจฉัยข้อพิพาทในเรื่องนี้ของตนเอง ได้" โดยต้องไปพิจารณาอีกที เพราะบางเรื่องไม่ต้องบัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญ (15/03/50) -เห็นด้วยกับข้อ 2 (15/03/50)	ไม่มีการแสดงความเห็น	ตามรัฐธรรมนูญปี 2540 ประกอบกับพ.ร.บ. ประกอบรัฐธรรมนูญ กำหนดให้คณะกรรมการวินัยงบประมาณและการคลังเป็นผู้วินิจฉัย และสั่งให้คณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดินเป็นผู้ส่งและเป็นผู้สืบคดี ดังนั้นอาจทำให้เข้าใจผิดได้ว่าไม่สามารถตรวจสอบจากองค์กรตุลาการได้ แต่ข้อเสนอที่กำหนดให้เป็นในรูปแบบของคณะกรรมการวินัยซึ่งขาดข้อพิพาท ซึ่งจะไปเงื่อนไขในเขตอำนาจของศาลปกครอง และเสนอให้มีวิธีพิจารณาเฉพาะด้านในศาลปกครองด้วย
--	--	----------------------	--

ประเด็น	ความเห็นของคณะกรรมการกฤษฎีกา ร่างและข้อเสนอเพิ่มเติม คณะกรรมการกฤษฎีการ่างรัฐธรรมนูญ	ความเห็นของคณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ	เหตุผลที่แตกต่าง	หมายเหตุ
---------	--	-------------------------------------	------------------	----------

7. ผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภา

7.1 จำนวน	เพิ่มจำนวนผู้ตรวจการแผ่นดินจากเดิม 3 คน เป็น 5 คน โดยกำหนดให้ มีตำแหน่งประธานด้วย	-เห็นด้วย (15/03/50)	ไม่มีการแสดงความเห็น	รัฐธรรมนูญปี 2540 มีปัญหาคือ 1)งานมีมาก แต่ประสิทธิภาพต่ำ 2)ขาดแคลนบุคลากร เพราะงบประมาณมีน้อย 3)ผู้ตรวจการยึดติดกับตัวทบทวนมากเกินไป 4)เป็นหน่วยงานใหม่จึงขาดความเข้าใจ 5)ปฏิบัติไม่จริงจัง ประชาชนจึงยังไม่เข้าใจ ทำให้เกิดความซ้ำซ้อนของงาน (15/03/50)
-----------	---	----------------------	----------------------	---

7.2 การสรรหา	เช่นเดียวกับศาลรัฐธรรมนูญ คณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดิน และ คณะกรรมการ ป.ป.ช.	-เห็นด้วยให้ใช้รูปแบบเดียวกับ 4 เรื่องศาลรัฐธรรมนูญ (15/03/50)	ไม่มีการแสดงความเห็น	
--------------	---	---	----------------------	--

7.3 อำนาจหน้าที่	1.สามารถหยิบยืมปัญหาเพื่อต่อข้อของประชาชน หรือปัญหาต่อสาธารณชน พิจารณา "ได้ทันที" 2.เพิ่มอำนาจผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภาในการตรวจสอบองค์การอิสระอื่น	-เห็นด้วย ทั้งข้อ 1 และ 2 โดยเพิ่ม ความว่า "และศาลโดยให้จำกัดการ ตรวจสอบแต่ในบางกรณี" โดยฝ่าย เดชาวัช ไปพิจารณาละเอียด (15/03/50)	มีผู้ไม่เห็นด้วยที่ให้ตรวจสอบศาลได้ เพราะ สามารถดำเนินคดีทางอาญา ทางแพ่ง และอาจ โดยการถอดถอน "ได้อยู่แล้ว" ถ้ามีคดีของ "จะ มี" ปัญหา (15/03/50)	-เพิ่มอำนาจในการตรวจสอบศาลด้วย (15/03/50)
------------------	--	---	--	--

7.4 รายงานของผู้ ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภา	ให้เผยแพร่ต่อสาธารณะด้วย	-เห็นด้วย (15/03/50)	ไม่มีการแสดงความเห็น	
---	--------------------------	----------------------	----------------------	--

สรุปประเด็น - เจตนากรมส่งเสริมสหกรณ์แห่งประเทศไทย ในกรอบที่ 3 ว่าด้วยองค์การตรวจสอบอิสระและศาล

ประเด็น	ความเห็นของคณะกรรมการร่าง ร่างและข้อเสนอเพิ่มเติม คณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ	ความเห็นของคณะกรรมการร่าง รัฐธรรมนูญ	เหตุผลที่แตกต่าง	หมายเหตุ
หมายเหตุ ที่ขอเสนอให้ เป็นการพิจารณา คณะกรรมการร่าง รัฐธรรมนูญ ณ โรงแรม สปริง ซิวิตี (5-10/03/50)				